

«MottakerNavn»

«Adresse»

«PostNr» «PostSted»

«Kontakt»

Trondheim, 13.12.2022

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/11336

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Åpner ikke for kvotejakt på gaupe i 2023 - region, 4, 5, 7 og 8

Direktoratet vil med dette informere rowiltnemndene at Miljødirektoratet ikke åpner for jakt på gaupe i regionene 4, 5, 7 og 8 i 2023.

Bakgrunn

Kvotejakt er en ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 16, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet. Ved fastsettelse av kvote for jakt på gaupe skal det særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i området, og på den skade viltet gjør. Jakt- og fangsttiden for gaupe varer fra 1. februar–31. mars.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovilt (roviltforskriften) § 7 er de regionale rowiltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe etter forskriftens § 11 når bestanden ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionene. Nemndenes myndighet skal for gaupe baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovilt.

I NINA rapport 2155 går det fram at det er registrert henholdsvis 66,5, 67 og 58,5 familiegrupper av gaupe på landsbasis i årene 2020, 2021 og 2022. Gaupebestanden er under det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger som er fastsatt i Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Det fremgår videre at region 2, 3 og 6 har myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2023. Region 1 har ikke mål om yngling. Resterende regioner med mål om yngling av gaupe har ikke myndighet til å fastsette kvote for jakt på gaupe i 2023.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. naturmangfoldloven § 18 og roviltforskriften § 13, selv om bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Vi viser til vedlegget "Faglig grunnlag for å vurdere kvote for jakt av gaupe i Norge 2023" som presenterer bestandssituasjon for gaupe, avgang av gauper samt skadesituasjon og erstatning for tap av sau og tamrein til gaupe.

Roviltnemdenes anbefalinger

Miljødirektoratet har mottatt anbefalinger om kvote for jakt på gaupe.

Roviltnemnda i region 4 og 5

Av hensyn til bestandssituasjonen anmoder rovviltnemndene i region 4 og 5 direktoratet om ikke å åpne for kvote for jakt på gaupe.

Roviltnemnda i region 7

Kvote på fem gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper, fordelt som følger:
Helgeland: 2 gauper, Salten: 2 gauper og Ofoten sør for Rombaken: 1 gaupe

Roviltnemnda i region 8

Gaupekvote i Finnmark:

Kvote på 4 gauper i B-området i Finnmark.

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland:

Kvote på 5 gauper, hvorav inntil tre voksne hunngauper, i B-området i Troms og samarbeidsområdet med Nordland. Jakta stoppes om tre voksne hunngauper blir felt.

Miljødirektoratets vurderinger

Gaupe som art er fåtallig, og har status som sterkt truet på den norske rødlista. Det kreves presise forvaltningsmessige tiltak for både å sikre overlevelse og å opprettholde bestanden på bestandsmålet slik det er fastsatt av Stortinget. Dette innebærer at målsettingen om en bærekraftig forvaltning er et overordnet hensyn ved forvaltningen av gaupe og de andre store rovviltartene. Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse.

I direktoratets vurdering om kvotejakt på gaupe har vi lagt vekt på siste års bestandsregistrering og hvorvidt regionen har nådd bestandsmålet, samt utviklingen i bestanden tidligere år, skadeomfang og skadepotensial og arealdifferensieringen i regionen. Direktoratet har også vurdert prognosene for utvikling av gaupebestanden i Norge og i regionene.

Vi viser til at gaupebestanden i 2022 er under det nasjonale målet på 65 årlige ynglinger.

Regionene 4 og 5

Den gjennomsnittlige bestanden av gaupe for de tre siste årene i disse regionene har ligget under de regionale bestandsmålene i en rekke år. Det må legges opp til en forvaltning som bidrar til bestandsvekst og oppnåelse av bestandsmålet i regionene.

Direktoratet følger rowiltnemndene sine anmodninger om ikke å åpne for kvotejakt på gaupe i disse regionene.

Region 7 og 8

Bestandsovervåkinga i region 7 og 8 viser store årlige svingninger i antall registrerte familiegrupper. I perioden 2013 til 2017 har bestandene ligget under de regionale målene som i begge regioner er på 10 årlige familiegrupper. I 2020 steg bestanden i både region 7 og 8 til 11 familiegrupper, for så å synke igjen de neste årene. For region 7 har det de siste tre årene vært henholdsvis 11, 10 og 6 familiegrupper av gaupe, som gir et gjennomsnitt på 9 familiegrupper. Tilsvarende tall for region 8 har vært 11, 6 og 6 familiegrupper, som gir et gjennomsnitt på 7,7 familiegrupper.

De regionale prognosene tilsier at region 7 med en sannsynlighet på 65 % vil ligge under det regionale bestandsmålet før jakta i 2023. Prognosen er 9,0 familiegrupper for 2023. For region 8 tilsier prognosene at region 8 med en sannsynlighet på 75 % vil ligge under det regionale bestandsmålet før jakta i 2023. Prognosen er 8,1 familiegrupper for 2023.

Direktoratet konstaterer at bestanden i regionene er lav, og regionene har ikke nådd det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet på flere år. Det må derfor legges opp til en forvaltning slik at man oppnår stabil bestandsvekst og oppnåelse av bestandsmålet, og i tillegg ha et handlingsrom for å tildele kvoter til skadefelling i 2023 i regionene. Etter direktoratets vurdering er kvotejakt på gaupe i 2023 ikke forenelig med en økt bestandsvekst.

Direktoratet viser til viltloven § 9 om jaktbare viltarter og NML § 16 om høsting av vilt og at høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Direktoratet viser til at kvotejakt på gaupe når bestanden over flere år har ligget under bestandsmålet ikke er i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelse.

Ved avgjørelse om høsting viser direktoratet til at det også skal legges vekt på skade som arten gjør. I region 7 ble det i reindriftsåret 2021/2022 påvist 51 rein tapt til gaupe, og dette er noe lavere enn året før (n=61). For region 8 er påvist tap av rein til gaupe i 2021/ 2022 høyere enn årene før. Sammenlignet med forrige reindriftsår, er det økning i påvist tap på 116 rein. Så langt i dette reindriftsåret (01. desember) er det 67 rein dokumentert/antatt tatt av gaupe i region 8. Ved samme tidspunkt i fjor ble det 102 rein dokumentert/antatt tatt av gaupe.

Direktoratet viser til direktoratets brev 31. mai 2022 hvor Statsforvalterene i region 7 og 8 hver fikk tildelt en kvote på 4 gauper ved betinget skadefellingstillatelse, som kan iverksettes etter gitte vilkår. Per dags dato gjenstår det 3 dyr på kvoten i region 7 og 4 dyr på kvoten i region 8. Direktoratet viser til at det er av større betydning å rette felling til skadesituasjoner som kan oppstå forårsaket av gaupe, enn som et tiltak for å regulere gaupebestanden.

Videre viser vi til brev av 22. mars 2022 der vi gjør en vurdering av bestandsovervåkingen i region 8. Her understreker vi at bestandsovervåkinga av gaupe i Norge på en bra og troverdig måte viser størrelsen på bestanden av gaupe i Norge og i ulike regioner, og at årlige variasjoner i bestandsstørrelse er naturlig og kan skyldes flere forhold. Av den grunn er forvaltningsmålet

basert på et gjennomsnitt av familiegrupper registrert de tre siste årene. Igjen vil vi påpeke at det ikke nødvendigvis er en direkte sammenheng mellom skader og antall registrerte familiegrupper i skadeområdet. Også enkeltindivider av gaupe kan forårsake skade på tamrein og husdyr.

Sammendrag

Med bakgrunn i ovennevnte finner Miljødirektoratet at det ikke er tilrådelig for kvotejakt på gaupe i regionen 4, 5, 7 og 8 i 2023. Vi har ikke fulgt anmodningene fra rovviltnemdene i region 7 og 8. Det er i disse regionene behov for stabil bestandsvekst slik at man når det gjennomsnittlige fastsatte bestandsmålet og rovviltnemdene kan overta myndigheten. Videre vurderer vi å opprettholde et handlingsrom for å tildele kvote for betinget skadefelling til bruk ved konkrete skadesituasjoner i de respektive regionene i 2023.

Dette brevet sendes til rovviltnemdene som en orientering.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Siv Grethe Aarnes
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Statens hus	9815	Vadsø
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	Bodø
STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal

Vedlegg

- 1 Grunnlag for å vurdere kvote for jakt av gaupe i Norge 2023